Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN VĨNH
Rédacteur en chef : PHAN KHÔI-LỘC
Administrateur général : NGUYỄN V. LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur : 61-63, Rue du Coton, Hanoi

HANOI

	Un an	Six mois	Trois mois	Un an	Six mois	Trois mois	Un an	Six mois	Trois mois
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	12 $ 00		
Các làng và									
Các công-sở	»	8	00	8	00	8	00		
Sáu tháng	3 . 00	3	50	3	50	3	50	6 . 00	
Ba tháng	1 . 50	1	75	1 . 00	1 . 00	1 . 00	3 . 00		
Một tháng	0 . 50	0	60	0 . 35	0 . 35	0 . 35	1 . 00		

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

N° 9.48

ANNONCES

Réclame : la 1re page . . . 2 $ la ligne
Annonces : réguliers . . . 12 $ 50 la ligne
Traité forfait pour les contrats importants

Một tin mừng cho các nhà giáo-chức ở chốn thôn quê

Quan Thống-sứ Bắc-kỳ mới thông tư cho các quan thủ hiến các tỉnh, từ bây giờ giở đi, không phân biệt ngạch giáo chức thuộc về dân chịu lương hay là nhà nước chịu lương nữa. Vậy từ ngày 1er Janvier 1925, các viên giáo-học và giáo-tập ở các chốn thôn-quê đều được hưởng khoản tiền phụ cấp về đồ ăn thức dùng đắt đỏ, chiếu theo nghị định ngày 17 Janvier 1920.

Đó thật là một tin đáng mừng cho các nhà giáo-chức ở các chốn thôn quê, mà lại đáng mừng cho cái nền sơ-học ở các chốn thôn quê ta nữa. Ở cái xã-hội dân trí hãy còn bàn khai, việc học mới bắt đầu mở mang, quốc-dân mới bước chân vào con đường tiến-hóa như ở xã-hội Việt-Nam ta bây giờ, thì việc giáo-dục là một việc rất cần, mà việc phổ-thông giáo dục lại càng quan-thiết: muốn mở rộng đường học, thì việc cần nhất là cốt phải có thầy; mà ở các chốn thôn quê, việc học dương buổi xây tường dựng nóng, dân trí hãy còn mờ tối, thì cái chức-trách của thầy lại thêm nặng-nề. Huống chi các giáo-chức ở các chốn thôn quê, vì với các giáo chức ở các nơi thành-thị tình cảnh thật là đáng thương: nào là nhà cửa chật hẹp, ăn uống kham khổ, nào là cha mẹ học-trò ỷ mình có vai vế ở trong làng, mà cách đối đãi với thầy không được xứng đáng, lại có nơi lương tiền phát chậm, tháng tháng lại phải chịu cái nạn phiếu-phí đi lại chẳng chực, cái tình cảnh ấy cũng đã nhiều người xét đến, mà các báo-chương vẫn thường thấy đăng luôn. Từ khi Chánh-phủ lưu tâm sửa đổi đến việc giáo-dục, lập ra trường Sư-phạm để rèn đúc lấy thầy, mà lương bổng các giáo-sư, cùng đã tăng gia hơn trước, cái địa-vị các viên giáo-sư bây giờ so với ngày trước, cũng đã có khá nhiều. Mà, than ôi! việc giáo-dục trẻ con vẫn là một việc rất khó nhọc, trừ ra những người không có lương-tâm, không biết nghĩa-vụ, không cần tìm cách dạy cho trẻ con mau thông, không cần lựa lời dạy cho trẻ con dễ hiểu, học-trò tiến tới hay là không tiến tới, không hề lưu tâm đến, chỉ một ngày hai buổi, qua loa cho hết thì-giờ, miễn sao cho quan trên khỏi trách phạt, thì không nói làm chi; còn những người hơi có tư tưởng, biết cái nền sơ học phổ-thông có quan-hệ đến việc tiến-hóa của nước nhà, và việc giáo dục là một cái trách-nhiệm rất quí báu của người trong nước, không dám mở tối lương tâm, không dám khoán bỏ nghĩa-vụ, lo cho hết bổn phận của mình, thì cái việc gỡ đầu trẻ thật là khó nhọc.

Bảy giờ các nhà giáo-chức ở các chốn thôn quê đã nhờ ơn chánh-phủ xét thấu cái tình-cảnh thiệt thòi của mình, mà từ giờ giở đi, cũng được hưởng cái khoản tiền phụ-cấp về đồ ăn thức dùng đắt đỏ, không kém gì các giáo chức ở nơi thành-thị. Vả lại chánh-phủ hiện đương lưu-tâm về nền sơ-học phổ-thông, vụ khai giảng năm 1924, đã tuyển thêm học trò vào trường Sư-phạm rồi lại sửa đổi chương-trình mấy lớp sơ-đẳng, không tiếc công-lao, không nề tổn phí chỉ mong rèn đúc được nhiều thầy, và cách học cho giản tiệp làm cho học phổ-thông trần trải được mau, xem thế thì đủ biết chánh-phủ rất cần quyền về sự giáo-dục phổ-thông, mà đối với những người giúp việc ở trong sự giáo-dục, vẫn là xét thấu những nỗi thiệt thòi, mà thật tỏ lòng rộng rãi. Nghĩ-hiệm như trong mười năm nay địa-vị và quyền-lợi của các viên giáo sư, thật cũng đã nhiều điều hơn trước, thì ân điển dần dần thêm hậu, còn nhiều điều trông cậy về sau. Vậy những nhà giáo-chức ở các chốn thôn-quê, tưởng nên hỏi lại lương-tâm mình, xét đến nghĩa-vụ mình, mà tự nghĩ rằng: mình tuy chức vị còn nhỏ, mà đã giữ việc dạy ở các chốn thôn quê, là mở đường chỉ lối cho trẻ con, và truyền bá sự học về các nơi xa lánh, trách-nhiệm không phải là không to, ta há nên lấy nẻ rằng lương tiền ít đi, không đủ ăn tiêu, v. thế mà sinh lòng chán nản biếng lười, không lo làm cho đủ cái trách-nhiệm ấy, trên thì phụ lòng hậu-đãi của chánh-phủ, dưới thì phụ lòng trông cậy của quốc-nhân. Món tiền phụ-cấp tuy không được là bao, mà được thỏa lòng ước-ao, lại càng vui lòng mà lo chức-nghiệp. Việc này quả không những là một tin mừng riêng của các giáo-chức ở chốn thôn-quê, mà cũng có ảnh-hưởng đến nền sơ-học phổ-thông ở xã hội ta một đôi chút.

Ôi! ở cái buổi tân quê mễ châu này, phàm những khoản nhật dụng chi tiêu, đều gấp ba gấp bốn khi trước, những người theo việc ở trong giáo-giới, lương bổng không được bao nhiêu, thì tài gì cho khỏi túng thiếu; ăn tiêu đã túng thiếu, mà cầu được người yên lòng để chuyên lo chức-việc của mình, thì cũng khó lắm thay. Người xưa có nói: «Hậu lộc sở dĩ khuyến sĩ giả», nghĩa là lương bổng hậu để khuyến người có quan chức chịu hết lòng, nay chánh-phủ cũng đã hậu lương bổng để khuyến các giáo chức ở nhà-quê, thì tất các giáo chức phải chịu hết lòng mà việc học nước Nam tiến-bộ chắc cũng thêm mau vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 1er Janvier 1925

Cái án Sadoul

Tin Orléans. — Cái án Sadoul đã bắt đầu xét.

Nước Pháp với nước Nga

M. Herbette, đại sứ Pháp đã tới Moscau.

Hoa-kỳ với hội-đồng tài-chánh Đồng-minh

Tin Washington. — Chánh-phủ Hoa-kỳ vẫn mong... [illegible] Đồng-minh đã họp ý kiến tại hội-đồng tài-chánh Đồng-minh ở Paris.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux ngày 13 Janvier 1925

Tại đảng xã-hội cấp tiến

Ông Nguyên lão nghị-viên de Jouvenel từ chức, ông dự đảng xã-hội cấp tiến ở nguyên lão nghị-viện nữa.

Nước Pháp với nước Đức

Phái-bộ nước Đức kêu ông bàn dự thảo giao ước tạm thời của nước Pháp.

Tại hội-đồng tài-chánh Đồng-minh

Phái-bộ Pháp soạn một bản dự thảo giao ước tạm thời trong một hạn 18 tháng. Chánh-phủ Hoa-kỳ ưng bản dự-thảo ấy. Theo như bản giao-ước ấy, Hoa-kỳ sẽ được thu 62 triệu marks kim-tệ. Số tiền ấy do nước Bỉ trích ở số thu nhập ở hạt sông Rhin để giao cho Hoa-kỳ.

Về bồi khoản của nước Đức sẽ nộp theo như chương-trình Dawes, thì trong một trăm phần, Hoa-kỳ được thu hai phần với một góc phần.

Cuộc hội nghị bài trừ nha-phiến

Cuộc hội-nghị bài trừ nha-phiến bế mạc ngày 10 janvier.

Việc chính-trị nước Đức

Đảng trung ương không chịu giáp việc cho M. Luther, có 18 M. Luther không lập xong tòa nội-các.

Cavite, ngày 13 Janvier 1925

Việc chính-trị nước Đức

Tin Berlin, ngày 11. — Đảng Fascisle nước Đức yêu cầu quan tổng-thống Ebert phải từ chức. Đảng ấy nói sau việc kiện Magdebourg, thì quan tổng-thống không nên lưu lại chức nữa.

Tin Trung-hoa

(Bản báo Reuter)

Bệnh trạng Tôn-Văn

Hương-cảng 6 janvier 1925. — Viên thầy thuốc người Đức là thầy thuốc riêng của Tôn-Văn có nói: Tôn từ sau khi đến Thiên tân, cứ ăng đau dạ dày lại phát, có khuyên Tôn phải nằm nghỉ trong hai tuần lễ. Về sau lại nhân nhiệt độ bỗng tăng lên quá, làm cho bệnh của Tôn thêm nặng, nhưng không đến nỗi là nguy hiểm, sẽ dùng một cái phương thuật đặc-biệt thì có thể cứu được. Song vì Tôn thấy các công việc đình làm có nhiều cơ ngăn trở, lòn lấy làm bực bách không yên.

Lại có cuộc chính biến chăng?

Hương cảng 6 janvier 1925. — Ở Bắc-kinh tổ ra có tin đồn nhao nhao lên rằng lại sắp có cuộc chính biến. Vì vậy nên nhân dân có nhiều nơi vội vàng dọn trốn đi nơi khác.

Cuộc hội nghị thiên-hậu

Hương-cảng, 6 janvier 1925. — Đoàn-kỳ-Thụy điện mời Tôn Văn, Lê-nguyên-Hồng và hơn 15 người trước ngày 1er février cử đại-biểu đến dự hội. Cuộc hội nghị đặt tại Hoài-nhân-đường. Hứa-thế-Anh làm thư-ký, cũng chỉ nghị ấy có tỏ lời xin các báo lần thành hoà.

Tin về Ngô-bội-Phu

Hương-cảng 6 Janvier 1925. — Ngày mùng ba Ngô đã tây sơn, nhưng Ngô yêu cầu phải để cho Ngô được mang phòng năm xe khí giới, và ba trăm vệ binh. Nhưng Liêu diêu-Nam không cho, thì Ngô không đi. Vì vậy nên liên phải cho, nhưng bảo khi đến Tây sơn phải giải tán ngay khi giới và quân binh đi.

(Vô-tuyến-điện Cavite)

Việc ở Thượng-hải

Tên tiếp Nguyên và Tôn truyền-P. ưng đánh miền ngoại cầu-thanh Thượng-hải. Quân chính nguyên chăng giây tiếp với các chung quanh tô giới ngoại-quốc. Quân của Tề và của Tôn chiếm hết miền ở chung quanh các tô-giới ngoại-quốc, và địa hạt phương tây và cả xưởng khí giới Long-Hoa. Trương-doãn-Minh trốn sang các tô-giới. Quân của Tề và Tôn đánh Thượng-hải là có ý tỏ không tin cậy chánh-phủ lâm-thời ở Bắc-kinh và định để ngăn cho Lư-vĩnh-Tường không trở lại cầm quyền chính ở Chiết-giang được.

(Vô-tuyến-điện Bordeaux)

Hoa-kỳ với việc Trung-hoa

Ba chiếc phóng-ngư-lôi-sơn của Hoa-kỳ đã kỳ đình ở Pai-luật-tân để đi nguyên-hành. Hiện đã dự bị để bảo an cho tô-giới. Quân lính ngoại-quốc đã lên bộ.

MỘT CÁI HẠT CỎ MỌC MẦM TRONG MẮT

Mới đây một người làm ruộng ở nước Anh thấy một chất cỏ rơi vào trong mắt mình, được ít lâu mắt xưng to lên, phải vào nhà thương. Giouces tershire phục thuốc, ông thầy thuốc coi nhà thương xét nã người ấy, thì thấy trong chỗ xưng có một cái hạt cỏ long-đầm đã mọc mầm lên rồi.

Sau ông thầy thuốc Harley Street cũng xét việc ấy có nói. Việc ấy cũng không lấy gì làm lạ. Mắt nguyên là một nơi có nước và ấm áp nên hạt mọc mầm rất dễ, và trong mắt không có chất gì làm nản trở không cho hạt nọ mầm. Cứ như trong dạ dày thì khác, vì ở đấy có vị-toan, người ta có nuốt hạt sống vào, thì hạt cũng bị tan đi, không mọc mầm được.

CHẤT NHỰA CELLOID LÀM BẰNG GÌ?

Chất nhựa celloid (dùng để bọc cán ô) là vì một thứ tinh-cỏ ma-chế được. Nguyên một người thợ in tên là Hyatt thường hay dùng chất ấy lấy đọt vào ngón tay, để giữ cho ngón tay khỏi xây da. Sau người ấy nghiệm ra rằng chất celloidon bốc hơi đi, thì thành những mảnh rất mỏng, mà lại rất chắc. Chất celloidon là chất nitrocellulose nấu vào trong rượu. Cũng chất nitrocellulose đem nấu rượu long-não, thì lại thành ra chất celluloïd. Còn như chất nitrocellulose, thì là chất celluloïse (chất cốt yếu dựng nên bông, giấy, v. v.) trị bằng acide nitrique (đạm-cường thủy).

Xem như vậy, thì chất celluloïd, chẳng qua là giấy trị bằng đạm cường thủy, ngâm vào rượu long-não cho tan ra.

MỘT CÁI KINH THÀNH CHIM CHÍCH

Trên thế-giới này không kinh-thành nào bé nhỏ bằng thành Coulargi. Toulargi là kinh-thành của quần đảo Salomon, ở thái-bình dương, trước kia là thuộc địa của nước Đức, nay thuộc về quyền nước Anh quản trị. Dân trong thành ấy chỉ có 31 người là 30 người Tây, và 1 người Khách. Thành ấy không có xe hỏa, không có ô-tô, đội-xếp cũng không có, người qua đường cũng chẳng có, chỉ có một đồn vô-tuyến điện mà thôi. Một cái thành rất bé nhỏ, mà lại có một cái cơ-khí lớ lạm.

NGƯỜI TÍNH THI VỚI MÁY

Vài mươi năm nay, ông Inaudi là một người làm tính rất giỏi, làm cho thiên-hạ phải lấy làm lạ những tính dù khó đến đâu, dù dài đến đâu, ông cũng chỉ làm trong giây phút là xong thôi. Nhưng từ lâu nay các máy tính để trở nên thông dụng, bởi thế cái giá trị ông Inaudi cũng giảm đi một vài phần.

Giáo-sư Maurice d'Ocagne ở trường Cao học chuyên-nghiệp bèn bày một cuộc cho ông Inaudi tính thi với máy. Bữa ấy ông Inaudi tính thi với một chục thứ máy tính toán và kêu tối-tân cả. Trước hết thì làm bốn phép: Nhân, trừ, chia, cộng, rồi đến qui vuông, qui độ, thì ông Inaudi đều là anh hơn máy cả. Sau giờ đến tính tìm số chiều vuông, gốc khối đặc, thì máy cũng cố nhanh hơn một vài giây, nhưng sau nữa đến keo thì ông là cuộc tính đố rất khó, thì người lại nhanh hơn máy. Thế là Inaudi chiếm được giải về thi tính nhanh hơn máy vậy.

HẢI ĐÀM

Ai khổ nhất?

Có 18 chị người nghèo và người ốm là khổ nỗi sống người nghèo nỗi ăn-phận, người ốm mà biết làm thuốc thang cho khỏi thì thôi, mà khổ! Duy chỉ có các người bay miệt-mài trong xóm Bình-khang để lấy tiền mà chẳng là khổ nỗi thôi; cũng bởi cái nỗi khổ-tâm đó mà có bài hát sau này:

Vô tình kiếp điệp,
Tấm vương tơ sao dện cùng vương tơ?
Số nhau chỉ mà khéo ít lứa,
Tuyên những lối đón đi mà với quỷ!
Hồng phấn nỡ ăn-tình đai bạch thủy,
Vương vít chi cho phí tiền tài!
Thấy ai ai thời mặn nồng,
Ai ai ấy xin đừng có lại,
Cái tình phẩm thực là cay, bậy,
Khéo hoài công mong lấy chữ trò chơi!
Nước sông cuốn cuộn chảy xuôi,
Có con cá diếc đố đuổi theo mồi,
Nỗi này khổ nhất ai ơi!

Lường sự.

Giải đáp những điều pháp-luật

Trước đây bản quán nẩn định trong mỗi tuần lễ giải đáp những điều hỏi về pháp-luật độ hai bốn kỳ mà thôi, không ngờ từ khi mở ra mục này đến giờ mỗi ngày nhận được từ trăm bốn năm bức thư hỏi về nghĩa luật. Bởi vậy bản quán lại phải mỗi ngày đăng bài giải đáp một lần, ấy là chưa kể những giấy giải đáp bằng thư riêng. Tuy vậy vẫn chưa hết, các bạn mua báo nhiều ông gửi giấy hỏi đã lâu, mà chưa thấy trả lời thì lấy làm mong... Làm bởi vậy từ số báo hôm qua trở đi, những bài không dài lắm thì mỗi ngày đăng hai bài cho đến khi nào vợi bớt thì mỗi ngày lại đăng một bài như trước. Như vậy chắc là được lòng tất cả các thân-quan có bụng tin mà hỏi bản-quán.

Bản báo xin nhắc lại một điều rất cần và xin các ngài nhớ cho là các câu hỏi về pháp-luật thì nên viết cho gấy gọn, kể càng gọn càng hay, đến nỗi dài quá. Cần nhất là nhớ việc gì xảy ra ở chỗ nào, tự bao giờ, xảy cách chừng mình ở bao nhiêu, việc mua can thiệp với người nước nào, xứ nào, tỉnh nào, hay thành phố nào, về rắc rối với người Âu-tây, người ngoại quốc, người bản xứ thì pháp-luật không như nhau đâu như người nước Nam mà trong ba xứ cũng mỗi xứ một pháp-luật, huống chi là người ngoại quốc. Như người Mạc-kỳ thì thế, luật Hoàng-Việt tân luật là luật mới, sửa đổi lại mấy điều nay, người Trung kỳ thì theo luật cũ của Nam-triều, tức là Luật Gia-long, người ở các thành phố và người Nam-kỳ thì theo luật Pháp mà có sửa đổi lại.

Mấy điều trên ấy, xin các ngài nhớ cho.

( ) HỎI. — Làng tôi mới xảy ra một việc như sau này: Số là ông kia cưỡng dâm một đứa con gái bé. Kẻ nói chiếu theo pháp luật của bản trị thì phải tội này, người nói chiếu theo pháp-luật Tây thì phải tội khác. Tôi là người bàng quan, lại là người kiến thức hẹp hòi về pháp-luật, chẳng biết nọ nói thế có phải hay không, xin nhờ quí báo chỉ giáo cho.

ĐÁP LỜI. — Vì cái việc ông hỏi đó, xảy ra tại địa phận Trung-kỳ thì pháp-luật phải theo như sau này:

1. Nếu người phạm tội đó là người Âu-châu hay là người thuộc-địa Pháp chịu theo luật nước Pháp (suje français) hoặc nữa là việc xảy ra tại Tourane thì sẽ theo như luật Tây và do tòa Tây án xử (tòa án đại-hình Hanoi).

Luật hình Pháp điều 332 rằng:

Người nào phạm tội cưỡng gian thì phải tội khổ sai có kỳ (từ 5 năm đến 20 năm). Nếu cưỡng gian với trẻ con dưới đủ 15 tuổi tròn thì người cưỡng gian phải tội khổ sai 20 năm.

2. Nếu người cưỡng gian lại là người quốc-tịch Việt-Nam thu quản-trị nước Pháp bảo-hộ (protégé français) và tội không xảy ra tại đất nhượng địa Tourane thì sẽ do tòa Nam-án tức là quan Nam xử theo luật Gia-long.

Điều luật lệ như sau này:

« Phàm người phạm tội cưỡng-gian phải tội *giáo giam hậu*, nếu cưỡng gian chưa được thì đánh trượng một trăm, lưu ba nghìn dặm.

Người phạm tội cưỡng con gái bé 12 tuổi trở xuống, tuy dẫu đồ nó thuận tình, nhưng cũng chiếu theo như tội cưỡng gian. »

CÂU HỎI. — Tôi có cho người làng tôi mượn 40 đồng, đến hạn không giả được, tôi phải phát đơn kiện ở tòa án đệ nhị cấp tỉnh lỵ. Quan tòa đã xử tôi lấy phải giả cả vốn và lãi kể từ ngày nộp đơn. Nhưng người lấy cứ trốn mãi, ngày phiên án tòa lấy cứ vắng mặt. Bây giờ phải làm thế nào? Người lấy có nhà, nhưng làm nghề lên đất của anh nó. Bây giờ nó bảo là nhà của anh nó, thì không có thể xin tịch ký được. Vậy làm thế nào đòi được tiền, xin quí báo rộng ơn bảo cho.

TRẢ LỜI. — Nếu tòa đã xử vắng mặt rồi thì ông cứ việc xin thi-hành án đã kết nghĩ ấy. Ông phải hỏi xem viên lục-sự tòa án một bản toàn-sao án ấy và phải có chữ ký ấn của chánh chủ-hành-sự. Có bản toàn-sao ấy rồi, trước hết ông nhờ xin tịch những động-sản (các đồ vật) của người mắc nợ, nếu đồ vật không có thì mới xin tịch ấy nhà. Nếu người mắc nợ chối là không có nhà ấy thì nên xin khám ở địa-bộ và ở sở lục xem nhà ấy có phải chính là của người ấy không, hoặc là viện người

bản.

Ông muốn tịch ký những động sản thì phải mượn lý-trưởng hay thừa-phát-lại lục-tổng cái án ấy cho người mắc nợ, hạn trong 3 ngày kể từ khi có giấy lục tổng mà người mắc nợ không chịu giả thì bấy giờ lý-trưởng hay thừa-phát-lại mới làm sổ biên những đồng sản để tịch ký. Những đồ ấy sẽ bán đấu-giá để lấy tiền trả cho ông. Công cũng có phép xin cấu thúc tra những người mắc được (bỏ tù nợ).

Thể thức nặng nhiều lắm, ông muốn biết rõ thì xem ở luật dân sự tố tụng từ điều 155 đến 190, từ điều 223 đến 262 và từ điều 262 đến 278.

Bổ chính

Mục giải đáp đăng trong số báo hôm qua, về câu hỏi thứ nhất đoạn cuối cùng có câu : *Tôi muốn làm giấy thưa lấy nợ*, khi in bỏ sót mấy chữ thành vô nghĩa, vậy nay bổ chính là : *Tôi muốn làm giấy giao cho người anh rể tôi thưa lấy nợ....* cho đúng

Giới thiệu sách mới

« BƯU-ĐIỆN-THỂ-LỆ »

Của ông Trần-hữu-Mậu chủ-sự sở điện-báo ga Hà-nội mới xuất-bản, giá bán 0$60

Ai cũng biết cái thì ĐỜI bây giờ là thì buổi giao-thông phiền-phức, buôn bán đua chen, mà bưu-điện tức là cái lợi-khí giao thông buôn bán, người ta sinh ở thời buổi này, không ai là không phải cần đến cái lợi khí ấy; đã ai cũng phải cần đến cái lợi khí ấy, thì cái thể-lệ bưu-điện không ai không cần phải hiểu-biết qua; người mình mới được dùng cái lợi-khí ấy từ lúc có chính-phủ bảo-hộ đến giờ, đối với cái thể-lệ bưu-điện, chắc phần nhiều còn lờ-mờ lắm. Quyển sách này biên chép đủ các thể lệ bưu-điện rất kỹ-lưỡng rõ-ràng, thật cũng là một quyển sách nhật-dụng tất nhu cho người mình bây giờ vậy.

B. Q.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	20 độ
15 giờ	22 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 70
— thứ nhì,	—	10 10
— ba,		9 55
Thóc hạng nhất,	—	6 60
Hạng nhì	—	7 60

Giá hạn. — Kể từ ngày 14 Janvier 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 0 $ 48

Các quan thanh-tra thuộc địa đi tới nơi. — Phái bộ thanh tra thuộc địa, đứng đầu có quan chánh thanh tra Kair đã ở Saigon đi tàu *Chili* ra tới Hai-phòng ngày hôm qua.

M. Damiens quan chánh cai trị hạng nhất ngạch thuộc địa, phó quản lý văn phòng phủ Toàn-quyền đã thân hành xuống Hải-phòng thay lời quan Toàn-quyền mà chào mừng quan chánh thanh tra cùng các quan phái bộ

Quan chánh thanh tra Kair cùng các quan thanh tra Dimpault Moretti Pages, Boisson đã đi ngay ô tô lên Hanoi chiều hôm qua.

Khi quan chánh thanh-tra Kair tới Hanoi thì có các quan sau này đến chào ngài : Quan phó Toàn-quyền Robin, quan quyền thống sứ Krautheimer, quan Học-chính tổng-thanh-tra Bianchard de la Brosse, quan Đốc-lý Eckert, quan quản-lý văn phòng phủ Toàn-quyền Le Fol, quan chánh văn-phòng de Saint Félix, quan phó văn-phòng Jeanton, quan cai-trị Valette, cùng hai quan đại-lý Legrand và Pichon ở phủ Toàn-quyền, v. v.

Quan chánh thanh-tra Kair sẽ đi khám xét ngay các tòa các sở thuộc phủ Toàn-quyền.

ĐÃ CÓ BÁN :

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

Tiền-biên và Hậu-biên.

Mỗi cuốn giá: 0$90

— Quan Thống sứ Krautheimer đã đi ô-tô lên Hòa bình sáng hôm nay để thăm tòa sứ và các công sở trong tỉnh. Chiều tối hôm nay ngài lại trở về Hà nội.

Việc mất tàu « Hải-phòng ». — Từ ngày có tin tàu *Hải phòng* thất lạc đến giờ thì dư luận lấy làm sốn-nao lắm, kể từ lúc tàu ấy ở Qui-nhơn đi đến nay vừa một tháng mười ngày mà vẫn chưa có tin tức gì cả. Có người đoán là vì tàu chở nhiều *essence* (dầu xăng) mà bị cháy, có người đoán là đắm, nhưng mấy bữa ở Qui-nhơn đi ngoài biển lại không có sóng gió gì cho lắm. Có người lại đoán vì tàu trôi giạt vào đâu mà bọn cướp Khách đến đi đâu mất rồi. Trong bấy nhiêu câu đoán chưa biết câu nào là phải, chỉ biết rằng những nhà có người đi tàu ấy đều lấy làm tất vọng rồi. Các báo-quán tây ở đây phần nhiều đều yêu-cầu Chính-phủ và tòa án trách-cứ sở Hàng-hải vì tàu đã hỏng, đến nỗi công-ti bảo hiểm cũng không chịu bảo hiểm mà cứ cho chạy cùng tất cả những người có trách-nhiệm về việc ấy.

Cứ theo như một tờ báo cáo của phủ Toàn-quyền thì danh-sách các thủy-thủ và hành-khách đi chuyến tàu ấy như sau này :

Thủy thủ

Người Pháp : MM. Julien Charles, Sardani Jean, Picard Marius, Meslier André.

Người Nam : MM. Trần-văn-Thành, Vũ-đức Nghi, Ng-văn-Lễ, Trần-kế-Lương, Lê-văn-Nhơn dit Nho, Trần-đình-Dong, Trần-văn-Mùi, Ng-v-Quý, và Đoàn-Chung.

Người Trung-hoa : MM. Cunngtu, Nhaoalin dit Ngan, Duonghoi, Tchanviang, Phungadai, Quac, Hieu, Luonggiang, Adieu dit Ai-ti, Layquangvo, Phamaseng, Luuluc, Khuuluc, Luonghou, Vuongquoi, Machthanh, Luongban, Hobai, Tahuu, Traongmai, Diepthanh, Luulien, Khuulien, Khuuthuy, Tangtac, Khuonglacthieu, Horieulang, Quachcu, Haloan, Lieuphong.

Hành-khách

Bi Baiphong : MM Tessarech, Arrigni, Trần-đăng Bernard, Thầy-dòng Paul người Pháp.

Bi Tourane : Thầy-dòng Domitien, Thầy-dòng Cléophas, Thầy-dòng Constant người Pháp.

Bi Qui-nhơn : Thầy-dòng Laurent người Pháp ; MM. Đoàn-văn-Vinh, Dương-văn-Diễn, Phan Khao, Trần-Ban, Lê-thị-Chu, Vũ-v-Dương, Ng-thị Bảy, Lê-thị-Lai và một đứa con trai 3 tuổi người Nam ; MM. Ly-Tai, Dương-ai và 2 đứa trẻ con người Trung hoa.

Bi Tourane : MM. Phạm-văn-Cân, Phạm-quang-Cư, người Nam, Languou, người Trung hoa.

Đi Hải-phòng : MM. Phạm-v Nuôi, Võ-Huệ, Phạm-văn-Tâh, Phạm-Ban, Trần-t ị P éo, Nguyễn-trung-Thuần, Ngô-văn-Hỷ, Phạm văn-Toàng, Trần-Dẹn, Lê-Dan, Bùi-văn-Lập, Phạm-Nối, Trần-thị-Thinh, Phạm-văn-Tăng, Ng-văn-Tài, Lai-ba-Nguyên, Lai-hà-Phnô, Vũ-văn-Dao, Ly-khả-Cam, Phạm-văn-Thắng, Phạm-Âm, Lê-v-Gian, Vũ-văn-Lạc, Bùi-duy-Biên, Torg-Tiếp, Đan-Vao, Phạm-Luân, Phạm-Tang, Lương-Dương, Lai-Tiên, Vũ-thị-Hai, Lương-văn-Liên, Tạ-văn-Chân Hoàng-xuân-Thu, Ng-gia-Uy, Vũ-Bảo, Ng-văn-Ai, Lai-ba-Tức, Phạm văn-Gang, Ng-đức-Cau, Ng-văn-Đông, Trần-ngọc-Viên, Ng-văn-Hoàng, Ng-văn-Xoi, Đỗ-văn-Ry, Ng-văn-Họ, Ng-Tôn, Vũ-thị-Ty, Vũ-văn-Lễ, Đỗ-văn-Ích, Phạm-Tuyên, Hoàng-văn-Mai, Bùi-v-Hiếu, Ng-văn-Tiêm, Ng-khắc-Giản, Trần-v-Trái, Vũ-trọng-Gang, Chương-Tịnh, Trương-Tojnh, Ng-đình-Cát Ng-đình-Nghiêm dit Nghiêu, Ng-thị-Lai, Đoàn-ngọc-Dam, Hà-thị-Châu đi với một đứa trẻ lên 1 tuổi, Ngô-v-Luân, Ng-Pai, Trần-thị Viên đi với một đứa con trai 7 tuổi, Đinh-v-Trạch, Ng-viết-Sang, Đỗ-v-Quỳnh, Ng-v-Ty, Ng-đình-Trạch, Vũ-Đoàn, và Trần-văn-Tri.

Còn những vật liệu ở tàu ấy tải đi các nơi thì như sau này :

Tải đi Tourane : Rượu, dầu xăng 70 tấn ; gạo 140 tấn ; các hàng vật 100 tấn.

Tải đi Haiphong : Dầu, dầu hỏa, dầu xăng 100 tấn ; muối 450 tấn ; các hàng vật 120 tấn.

Các thứ tử thì có :

Tải đi Tourane : 4 tải ở Pháp, 5 tải ở Saigon, 1 tải ở Nha-trang, 6 tải ở Qui-nhơn.

Tải đi Faifo : 2 tải và 1 bì con ở Qui-nhơn

Tải đi Vinh : 3 bì con ở Qui-nhơn.

Tải đi Haiphòng : 3 tải ở Saigon. 2 tải và 2 bì con ở Qui-nhơn.

Tải đi Hanoi : 10 tải ở Saigon, 1 tải ở Nha-trang, 1 tải ở Qui nhơn.

Gửi cho phủ Toàn-quyền : 3 tử ở Pháp, 2 tải ở Saigon.

Gửi cho tàu « *Malicieuse* » : 1 tải ở Paris.

Các bưu-kiện (colis postaux) thì có : 4 cái tải ở Qui-nhơn gửi đi Huế một cái, đi Hanoi 2 cái và Haip ong một cái.

172 tải ở Pháp đi Vientianne, 27 tải ở Pháp đi Luang Prabang, 23 tải ở Bắc-kỳ đi Vientiane, 92 tải ở Bắc-kỳ đi Luang-Prabang.

RA TRÒ BÓNG TỐI TẠI RẠP CINÉMA PALACE

Phương hát « MAURELS » làm trò hai buổi ngày hôm qua, được nhiều qui khách cổ đến xem rất đông, không đủ chỗ ngồi lắm qui khách phải về không. Vậy phương hát, trước khi đi Hongkong, Shanghai và sang tâu, thì xin đến tối thứ ba 13 Janvier nầy lại hát và làm trò ở tại rạp CINÉMA PALACE, một buổi tối nữa từ chín giờ đến 12 giờ đêm. Buổi hát cuối cùng nầy là buổi hát giá trị quý khách phương hát xin hết sức tỏ bầy sự tạ tình của nhà nghề, để biếu các quý khách một buổi tiêu khiển rất đặc biệt.

hát, múa, ra trò bóng tối, và chiếu phim ảnh SON EXCELLENCE LE BOUIF

đại hài kịch 6 đoạn

AUTOS D'OCCASION

Studbaker 6 cylindres.	18 HP 1.600 $
Citroën torpédo.	10 HP 1.200 $
Ford —	10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Électrique.

Một chiếc ô-tô bị cướp tại Loang-châu — Một chiếc ô tô của xưởng Delair từ Long-châu đi Lạng-sơn sáng hôm kia là 12 janvier, khi qua khỏi Long-châu độ 25 kilomètres, thì bị cướp. Một người Nam làm công cho nhà Denis bị giết chết và một người phụ *chauffeur* Trung-hoa phải thương nặng. Bọn cướp thấy mấy chiếc ô-tô nữa đi đến thì bỏ chạy mất. Lúc sự báo cáo về đến thì bấy giờ mới chạy trốn. Quan lãnh-sự Pháp ở Long-châu được tin ấy đã cùng với quan Trung-hoa đến khám xét tận nơi.

Lớp dạy phép tốc-ký. — Ai muốn theo học lớp dạy phép tốc-ký (sténographie) — phương pháp của Prévost Delaunay — do phòng Thương-mại Hanoi trông nom, thì từ nay mỗi ngày từ 15 giờ đến 17 giờ đến phòng thư-ký số 106 pnố hàng Trống mà biên tên vào.

Chỉ nhận biên tên từ nay cho đến 17 giờ ngày 22 janvier này mà thôi.

Lớp học sẽ mở do Mme Gremillet là người đã dạy các lớp ngày trước dạy. Mỗi tuần lễ dạy 3 lần. Ngày giờ sẽ tính sau.

Người bản xứ cũng có thể xin vào học lớp này được, nhưng người phải đệ một cái đơn xin. Trước khi được vào học hẳn, phải sát hạch một kỳ để (*test*) về luận chữ Pháp).

Hễ số học trò xin biên tên vào học được kha đủ thì lớp học ấy đến thượng tuần tháng Février mở được.

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỚI NHẤT (CÓ QUYỂN MẪU HÀNG CATALOGUE) Ở BÀY

Ngạch cai trị. — M. Tuyen, biện tập hạng nhì ngạch cai-trị Hình chức phó công sở Sơn-la nay đổi đi Lai-châu giáp việc quan đốc binh đạo thứ tư ở bật ấy.

Tòa Thượng-thẩm. — Hôm qua tòa Thượng-thẩm đã xử những việc sau này :

Đe cho tù trốn. — Phạm-v-Tê là cai lính coi nhận giải một tên tù lên tỉnh Kiến-an vì không chịu coi sóc cẩn-thận, để cho tên tù ấy trốn mất. Tòa Nam-án tỉnh Kiến-an phạt 3 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho được án treo vì Phạm-v-Tê tại ngũ đã được hơn 10 năm mà làm việc vẫn được giấy quan khen.

Em đánh ghen thay cho chị. — Một người lý-trưởng tên là Phạm-quang-Nhung lấy hai vợ mà có ý yêu dấu vợ lẽ, ghét bỏ vợ cả. Vì lẽ đó trong nhà vợ cả vợ lẽ ghen tuông nhau, thường hay sinh sự cãi nhau đánh nhau. Một hôm Tạ-ngọc-Huy và Tạ-ngọc-Tiêm là em vợ cả, đánh ghen thay cho chị, gặp lúc người nhà ra đón bị thương. Tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt Tạ-ngọc-Huy và Tạ-ngọc-Tiêm mỗi tên 20 đồng. Tòa Thượng-thẩm giảm phạt mỗi tên xuống 10 đồng. Còn Tạ-ngọc-Quản, Tạ-ngọc-Xe, Phạm-tiến-Tuy và Tạ thị-Vui cũng can việc đánh ghen thay lấy thì được tòa tuyên hượng-thẩm y án the, vì xét không đủ chứng cớ.

Án cướp. — Tòa Nam-án tỉnh Hưng-yên phạt Trịnh-v-Năm làm nghề cày ruộng 4 năm tù và 5 năm quản-thúc về tội ăn cướp. Tòa Thượng thẩm giảm tội cho tên ấy xuống 2 năm tù v. 3 năm quản thúc.

Án bỏ đi không xét. Ng-văn-Thanh, làm ruộng, phải tòa Nam-án tỉnh uyên-quang phạt 6 ngày tù án treo và 4 đồng về tội đánh sóc-đĩa có chống án, nhưng đã quá hạn mới chống án, nên tòa Thượng thẩm bỏ đi không xét.

Án phải xử lại. — Ng v-Trương là lý-trưởng, Trần-v Ký, Vũ-văn-Đỏ, Trần-v-Giao, Đỗ-v-Hội, Hà-v-Phác, Ng-v Khắc, Phạm-v-Quế và Vũ-văn-Sâu đều là kỳ-mục tuông-đồng với nhau, hội họp tư sự việc công làm giấy khai gian những người kỳ-mục khác (không vào cánh hiện vắng) bảo rằng) nói là đi vắng rồi tự tiện thay mặt đồng dân viết văn-khế số 17 mẫu trong công không xin phép quan gì cả, và lấy lẫn đinh suất không biên vào sổ chịu sưu Tòa Nam-án tỉnh Kiến-an phạt mỗi tên 20 đồng án treo. Tòa Thượng-thẩm xét về hình-sự tử tụng bỏ cái án phạt ấy đi và giao lại quan Chưởng-lý để ngài gửi giả tỉnh làm án lại vì bản án ấy quan chánh tòa Nam-án tỉnh quên không ký tên.

Hà lạm. — Lê-văn Du, lý-trưởng và Ng-hữu-Chú thư-ký bị thưa thông đồng với 7 tên khác bỏ tiền đánh đình tư tiêu. Tòa Nam-án tỉnh Tuyên-quang phạt lý-trưởng và thư-ký mỗi tên 20 ngày tù và phải liên đới với 7 tên khác chịu 60 đồng tiền phạt và 30 đồng tiền bồi thường. Tòa Thượng thẩm thu cho cả vì xét có giấy làng nhận số tiền bồi để làm việc công ích.

Cải chính

Việc vu-khống bằng thư nặc-danh đăng trong số báo hôm qua ở mục Thượng-thẩm là việc xảy ra ở Hà-giang in lầm là Hải-dương, vậy cải chính lại cho đúng.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(*Capsules huile de foie de morue*)

Mỗi ngày uống hộp viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0$80.

魚肝油

華文說明書函索即寄

Thi thư ký vào ngạch Học-chính. — Đến ngày 2 mars 1925 tại nhà Học-chính Đông-pháp, số 24 đường Rollandes, sẽ mở một kỳ thi thư-ký tập-sự làm giấy các sở thuộc về nha Học-chính Đông pháp.

Chỉ những người có bằng thành-chung (diplôme complémentaire) hay là bằng Cao-đẳng tiểu-học (*brevet supérieur*) cùng những người không có bằng gì mà hiện đang làm việc phụ-biện hay là ăn công nhật ở các sở thuộc quyền nha Học-chính Đông-pháp thì mới được dự-thi.

Những người quá 25 tuổi thì trước phải tòng-sự ở một công-sở nào rồi, để đến năm 35 tuổi có đủ lệ ăn hưu-bổng thì mới được ứng thi.

Thi có một kỳ viết và một kỳ vấn-đáp.

Kỳ viết :

1° một bài luận Pháp-văn về một đề-mục đã thường. Hạn 3 giờ.

2° Một tờ trình theo như một bản bổ-sơ tử-tập lấy ở nha Học-chính và giao cho người ứng thi làm. Hạn 3 giờ.

3° Hai bài tính đố về toán-pháp và phép cân đo lường và có giải nghĩa. Hạn 2 giờ.

Các bài đều nhân với 1 cả.

ĐÃ CÓ

CHUYỆN GIẢI TRÍ

THỨ BA

Bán ở khắp các hàng sách

Giá 0$15

Kỳ vấn-đáp

1° Một câu hỏi phổ-thông về văn-chương trong khi giảng nhữ g bài chữ Pháp về luân-lý, văn-chương, sử ký và địa-dư Đông-dương.

2° Một câu hỏi về việc hành-chính ở Đông-dương.

3° Một câu hỏi phổ-thông về khoa học.

4° Thí đánh máy.

Những bài ấy cũng đều nhân với 1 cả.

Các đầu bài thi đều do quan Học chính tổng-thanh-tra chọn, rồi giao cho ông chánh Hội-đồng sát hạch.

Chỉ những người nào kỳ thi viết mà đã được số trung-bình thì mới được vào kỳ vấn-đáp.

Thi vấn đáp xong thì sẽ làm số thứ tự những người đỗ trên dưới và đến khi bổ cũng theo số thứ tự ấy.

Các đơn xin ứng thi phải gửi đến tòa nhà ba Học-chính (Direction de l'Instruction publique 2e Bureau) nhận cho đến ngày 28 février là cùng hạn.

Đơn xin ứng thi phải đính giấy khai sinh, giấy cam kết văn-bằng, và nếu đã làm việc rồi, thì đính cả giấy nhận tước của quan chủ-sự của mình nữa.

MUỐN BÁN

Máy bánh chữ Underwood, mới. 200 p. 0 0

Máy nói hiệu Radion, không có loa, mới nguyên . . . . . 60 p. 0 0

Xe ngựa mới kiểu 1924, bánh xe cao-su, nước trắng rất tốt, cỗ ngựa Pháp rất tốt. . . . . 300 p. 00

ANDRIEU.

42, phố Général Bichot.

DỊP TỐT ÍT CÓ

Bán một cái xe 6-16 kiểu Roa-kỳ, rất tốt, 20 mã lực có thể lắm xe chở được. Đèn điện và bấm điện chạy xe. Giá bán 1.200 $ Người mua có thể giả dần được, nhưng phải là người chắc chắn. Bởi tại nhà số 44, phố hàng hòa Hanoi.

Thi thư-ký ngạch tòa Sứ. — Đến ngày 16 février 1925 hồi 8 giờ sáng, tại Hanoi sẽ mở kỳ thi thư-ký tập-sự ngạch tòa Sứ cho những người có bằng Thành-chung hay bằng Cao-đẳng tiểu học tây.

Hội-đồng sát hạch có : MM. Poullet-Odier quan cai-trị hạng nhì tại phủ Thống-sứ chủ tọa, Veyrac quan phó cai trị hạng nhất và quan đốc trường Bảo-hộ làm hội-viên.

Những người ứng thi tuổi phải từ 18 đến 25, và phải làm đơn bằng giấy tin chỉ gửi đến tòa tư pháh Tổng-sứ trước ngày 9 février 1925. Đơn xin phải đính theo các giấy sau này :

1° Giấy khai-sinh.

2° Giấy tư-pháp lí-lịch (casier judiciaire) hay là không có thì giấy nhận tư cách hạnh kiểm cũng được ;

3° Bản sao các văn-bằng của mình.

4° Giấy thầy thuốc nhận thực theo như tờ chu-tri ngày 11 décembre 1924 (giấy ấy phải giáp ảnh của người ứng thi và trên ảnh ấy thì ông thầy thuốc xem bệnh phải đề niên-hiệu và ký tên vào)

5° Một tờ của người ứng thi khai hiện đương làm gì. (Những người đang làm việc các công sở hay là các học sinh thì giấy khai ấy phải đính theo một tờ giấy của quan chủ sự sở mình hay quan đốc trường học mình cho phép dự thi).

Hội Trí-trí. — Đến ngày mai là tức năm 15 tháng giêng tây này, hồi 8 giờ tối, quan docteur Lamoureux sẽ diễn-thuyết bằng tiếp Pháp về « Vệ sinh và sự quan-hệ của vệ sinh đối với tinh-lý » tức nào (L'hygiène et ses rapports avec la Morale).

Xin mời các ngài hội-viên, các ông, các bà, các nam nữ giáo sư và các nam nữ học sinh Hà-thành, đúng 8 giờ tối mai vui lòng đến dự nghe ở nhà hội cho đông.

Hội Trí-trí lai cảo

Một cuộc thưởng xuân có ích — Trường Thể-dục có viết thư cho bản quán hay rằng ông Phạm văn-Duyệt hiện đương tổ chức một cuộc vui để hiến thị con ta về dịp thưởng xuân. Số tiền được bao nhiêu sẽ chia cho trường Thể-dục và trường Hà-chấu Hanoi.

Chương-trình cuộc diễn kịch sẽ chia làm ba đoạn.

Diễn tuồng hát bộ « Nhị-nữ-tranh-phu ». Những vai ra trò không được nói, không được hát một câu nào.

Diễn vở tuồng « Ép-Duyên » (Le Mariage Forcé) của Molière tiên-sinh soạn. Ông Phạm-văn-Duyệt dịch ra quốc văn đóng trò.

Xã-hội Việt-Nam ngày xưa và ngày nay.

Độ chừng mùng 4, mùng 5 tháng giêng ta thì diễn.

Trường Thể-dục lai cảo

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Việc tàu va phải nhau. — M. Bạch-thái-Bưởi có gửi cho bản-quán từ sau này, vậy cứ nguyên-văn đăng báo : Từ xưa đến nay hễ có việc gì tổng hẳng tàu tôi là quý báo cũng có đăng lên báo chương để tôi biết đường liệu lý và dặn bảo những người làm ở dưới tàu, thật tôi vẫn lấy làm cảm ơn lắm, nhưng có tờ báo số 2338 ra ngày 2 janvier 1925 về mục thời-sự Haiphong có đăng việc tàu va phải nhau thì xem ra sai cả, chắc là vẻ phóng sự của qui báo nghe lẫm, chứ tàu Gia-long có va phải vào Thái-an bao giờ.

Vậy học lý thường thì xin quý báo cải chính lại cho đúng, theo như thực của tôi nay.

Quan nguyên-soái Sicre. Quan thống-soái Sicre và qui phu-nhân ở Hanoi xuống tỉ tối thứ bảy trước thì ngày thứ hai vừa rồi ra Đồ-sơn chơi để đợi tàu d'Estrecs'eaux về nghỉ bên Pháp.

Các hạng thuế chính-ngạch. — Bản nghị-định của thành-phố xin tăng mười phần trăm các hạng thuế chính ngạch kể từ năm 1925 trở đi đã được quan Toàn-quyền duyệt-y ngày 30 décembre 1924 là những thứ thuế sau này :

1° Thuế thổ-sản của người Âu, người Á ngoại-quốc và người bản-xứ ;

2° Thuế môn-bài người Âu, người Á ngoại quốc và người bản-xứ ;

3° Thuế kiểu-ngụ của người Á ngoại quốc ;

4° Thuế-thân người Âu.

Về thứ thuế kiểu-ngụ của người Á ngoại-quốc và môn bài thì chỉ đánh tăng hạng chính ngạch thôi.

Về thứ thuế thân của người Âu thì chỉ đánh tăng vào số tiền thuế theo như điều thứ 6 trong nghị-định ngày 21 décembre 1920.

Việc bảo-sức. — Quan chánh Đốc-lý thành-phố Haiphong có lời bá-cáo cho công-chúng biết rằng số bảo-sức của người Pháp người Nam về năm 1925 đã để tại tòa Đốc-lý cho mọi người xem và những bằng thêm tên hoặc xóa tên năm 1924 cũng có yết ở ngoài cửa nữa.

Vậy nên ông đơn xin biên thêm tên hay xóa bớt tên thì phải gửi lại trong hạn 20 ngày kể từ 15 janvier nay.

Bệnh đậu mùa. — Hỏi 20 giờ ngày hôm kia ở phố Saigon có cái xác đứa con trai độ 3 tuổi, cần cước không rõ, chết về bệnh đậu mùa.

Xem ra trong vòng tháng này đã thấy lác-đác có bệnh đậu mùa rồi, mong rằng thành phố sẽ lưu-tâm mà ấy thầy thuốc đi chủng cho dân-gian như mọi năm ngay từ bây giờ.

Lạc mất con. — Một người tên là Ng-v-Chính ở Nam-định ra chơi Haiphong lại sở Cẩm trình rằng hồi 9 giờ sáng ngày ôm qua lạc mất một đứa con trai lên 10 tuổi.

Xe ngựa chạy quàng. — Hồi 11 giờ 45 ngày chủ-nhật, một chiếc xe song-mã không có người cầm giây-cương từ phố Khách chạy thẳng tuột về phố Paul-Bert, rồi rẽ ra phố Amiral de Beaumont thì vừa phải một chiếc xe tay hiệu V.C., số 2.057, đoạn về đến cửa nhà M. Picard là người có xe thì hai con ngựa mới dừng đứng lại.

Chiếc xe tay bị va mạnh quá, nên bánh xe bên trái vênh hẳn lên và gãy mất mấy cái đũa. M. Picard đã điều-đình thỏa thuận với người chủ có chiếc xe ấy.

Bỏ chủ đi đâu. — M. Nhật-tân làm nghề thợ may ở số nhà 5 phố Paul Bert có người thợ bạn 18 tuổi, nhưng thật ra chỉ độ 12 tuổi, tự nhiên bỏ công việc đi đâu từ hồi chín giờ sáng ngày thứ hai trước.

Chết giữa đường. — Hồi 11 giờ ngày thứ hai 12 janvier một đứa con gái lên ba tuổi tên là Lâm-thị-Du con tên Lâm-v-Hách ở làng Đào-Lăng, tổng Văn-Hải, tỉnh Hải-dương phải cảm chết ở giữa đường Hạ-lý. Xác đã đưa vào nhà mổ để khám nghiệm.

Gian thương. — Mme Bedvin quản-lý nhà hàng Jourlin số 15 đường Amiral de Beaumont có đơn thưa người đi thu tiền của hiệu Vận-tải ô-tô là M. Nguyễn đình-Chong tức Lộc tức Ba, 49 tuổi, nhà ở phố Metz số 16 lại thu tiền lấy thừa 73 p58.

Thăng trật. — Các viên chức ngạch thông-ngôn tòa-án sau này đều được thăng-trật kể từ ngày 1er janvier 1925.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỉ-zoe,
15 chân-kính
Mặt có kim
có chất lân-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
29, Phố Paul Bert, — HANOI
3000

Vợ chồng đời này...

Bộ nay cái lễ cưới ở H...thành ta thật là lắm khi rất phiền phức có lắm khi nhà gái tuy không lấy tiền nong gì, mà thách thức rất là cầu kỳ như ở phố kia, mới rồi có một đám cưới bên nhà gái thách nào.

Một cân vàng : mười cái ô-tô :

Các quan viên họ nhà gái phải mặc tuyền áo gấm.

... đến thế, song bên nhà gái cũng xin đủ cả.

Sau cùng bên nhà gái lại nói chưa một con rằng, hôm đón dâu phải có đủ lắm cân chè chính hiệu KIM-THÁI hi mới cho dâu về nhà chồng.

Liên-tâm lai cảo.

2101.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0 $ 98 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu qua kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhảm, và giá lạnh, chớ có chờ dợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, ù mắt, gầy đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc :

Glyphogénol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Bán-hạ trong cái thời-kỳ cho trẻ-con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG :

Người lớn : 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con : 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1 $ 20

Lên tùy phái hạng nhất : MM. Ng-văn - Xuyên và Phạm-trọng Quỹ nguyên tùy-phái hạng nhì.

Lên tùy-phái hạng nhì : MM Ng-trí-Trạc và Ng-trọng-Hải nguyên tùy-phái hạng ba.

Lên tùy-phái hạng tư : M. Vũ-trọng-Trình nguyên tùy-phái hạng năm.

Lên Collecteur hạng nhì : M. Ng quang Liêu nguyên collecteur hạng ba.

Lên collecteur hạng ba : M. Phùng-hữu-Quỹ nguyên Đức nguyên collecteur hạng tư.

NAM-ĐỊNH

Giúp việc công-cán. - M. Tạ-duy Hiền cử rạp xiếc Việt-Nam vừa mới ủng 30$ đồng vào công quỹ hai hội Học-giới Bảo trợ và hội Trí-tri Nam-định để làm nhà hội-quán. Món tiền ấy là một nửa số tiền tàu được trong buổi xiếc đặc biệt đó hạ tuần tháng décembre mới rồi. Năm ngoái ông chủ rạp ấy cũng đã cúng 158 lông vào hội Họ-giới, năm nay ông lại cúng nữa, thì đủ biết ông là một người trọng nghĩa khinh tài vậy.

Ta lại nên khen cả hội đồng quản-trị hội Trí-tri và ông giáo Tuân cùng ông phán Trương hết sức đi bàn về các phố và các công-sở. Lại nên kể cả ông giáo Bằng và ông nghị Nhưng đã trang hoàng trong ngoài rạp xiếc thêm được bội phần trang nhã.

T. S. lai-cảo

Tân-an trong ở Kim-sơn đêm hôm chủ nhật mới rồi khi đến bến Nam có xảy ra một cái cướp hành-động một cách rất là bạo ngược. Trong bọn hành khách lên bến, có một người đàn ông trông như người nhà quan, mạc cả một cái xe sắt về phố khách. Khi xe đi đến nhà máy chai thì có 3 người lính khố đỏ đồ ra cản đường mà đòi khám thuốc phiện lậu trong va-li. Ông kia chưa kịp để phòng, thì chúng giật lấy va li nhảy lên xe, người mất đồ thì theo kêu cứu, thì sen dầm, cảnh-sát đồ ra tóm được một đứa đầy xe ở phố nhà chớp ảnh, còn tên mang va-li thì chạy được một quãng cũng bị bắt được. Việc này sở Cẩm làm hiên bản cùng khẩu cung xong, thì sáng hôm sau giải vào trong trại khố đỏ, để mang ra tòa án binh xét xử.

HẢI-DƯƠNG

Lời cảm ơn. — Chúng tôi rất lấy làm cảm tạ các cụ, các quan, các ông, các bà có lòng yêu chúng tôi mà đến đưa đám và cho đồ phúng viếng bà thân mẫu, đích-mẫu, tổ mẫu chúng tôi là :

Madame NGÔ-THỊ-LAN

Cố Thái-bình sơ-sát sứ Nguyễn đại nhân, cung nhân, tự phẩm mạnh-phụ, tạ thế ngày 31 décembre và đưa đám hôm 3 janvier 1925.

Trong khi tang-gia bối rối, có sự gì sơ xuất, xin các cụ, các quan, các ông, các bà tha thứ lỗi cho.

Cô ai-tử :
Nguyễn-xuân-Phồn,
Lục-sự Tư ký, Hải-dương
Nguyễn-xuân-Phiên,
Nguyễn xuân-Quán,
Secrétaire à la direction des aff. économiques Hanoi
Nguyễn-xuân-Mậu.
và đồng gia-quyến đẳng bái tạ.

SƠN-TÂY

Bàn góp về việc lập nhà «cercle» Việt-Nam. — Dạo này lại thấy dương cổ-động lập nhà « cercle » Việt-Nam tại bản tỉnh. Lần này là lần thứ mấy rồi, mà không biết có kết quả gì không? Khó thay! Việc không phải trong một chốc đã xong, mà cũng không phải việc một người làm nổi được!

Người đứng lên cổ động phải là người có thế lực, lại phải có tín lực có công tâm, lại phải xử sự thế nào để liên lạc được mọi người. Đấy là điều cốt yếu hơn hết, lại phải có người đứng đắn giúp việc nữa.

Khoản ly-tí mới lại là khoản khó nghĩ nữa! Làm sao được một khu đất rộng mát mẻ để làm một cái nhà? Nào tủ chứa sách, nào sách, nào bàn, nào ghế? Trù-tính làm sao cho đủ tiền chi dụng những việc ấy!

Việc lập một nhà « cercle » không phải là cứ ấn-hành mấy tờ giấy đưa hết mọi người, ai muốn vào thì ký tên rồi giữ lại mà là xong đâu. Phải xin phép quan trên, lập hội đồng tất cả các bạn làm việc hàng tỉnh, rồi ông nào cổ động thì đứng lên tỏ bày cái ý kiến mình.

Nhân đấy xin tạm lập một ban trị-sự để làm việc, thì mới có mong thành việc được.

Phụng-Sơn lai cảo

Cái nạn ô-tô. — Ngày 11 vừa rồi, M. Masson-ié là biên-tập nhà gấy thép Hanoi đi ô-tô lên Sơn-tây, tự cầm máy lấy, đụng phải một bà lão tên là Tạ-thị-Dai, 60 tuổi. Lập tức chở vào nhà hương bản tỉnh điều-trị, nhưng vừa tới nơi, thì bà lão ấy đã chết.

Cứ như sở xem-xét bản tỉnh thì bà lão ấy bị tai nạn thảm thương như thế là tại tài mình, vì đang đi bên nọ lại tạt sang bên kia đường, nên người vận máy không cho xe tránh kịp.

Tắm giặt ở sông nhiều khi nguy hiểm. Vừa đây người ta vớt được một cái xác ở sông hồ-gà bên tỉnh lỵ một chiếc. Cái xác ấy xét ra là xác người đàn bà Kiều-thị-K... 52 tuổi. Cứ như lời mọi người nói thì nghe đâu từ hôm tết tây vừa rồi, thị ấy ra sông gặt dja, chẳng may xảy ra tai nạn thế nào đến nỗi chết đuối, nay mới thấy xác nổi lên như thế. Quan sứ ở đã cho giấy mai táng rồi.

PHÚ-THỌ

Quan Công-sứ mới. Quan cai-trị Huckel sung chánh phòng thư-ký tòa Đốc-lý Hanoi đổi lên Công-sứ tỉnh ta chừng ngày 1 tới 5 thì hay thứ bảy này thì ngài lên cùng chức. Quan cai trị Louis đổi đi Kiến-an, còn đợi quan Công-sứ mới đến nơi rồi mới khởi hành.

M. Moreau phó chủ sự hạng nhì ngạch cai trị sung chức phó công-sứ mới đi Hà-giang, để giúp việc quan Công-sứ mới đến nơi rồi mới khởi hành.

HƯNG-YÊN

Bệnh sởi. Dạo này bệnh sởi phát ra dữ lắm. Hạt Tiên-lữ và Phù-cừ có nhiều trẻ con mắc phải. Hôm nay tại tỉnh lỵ cũng đã thấy có đôi ba đứa trẻ mắc bệnh ấy rồi.

Phát hỏa. Hiệu Tập-thanh ở phố Hữu-nhòn tự nhiên vô cớ hồi 2 giờ rưỡi phát hỏa ở nóc nhà bếp. May lúc bấy giờ có một nhà kia ở đằng sau ông thấy hỏi hoàn lên thì có người đến chữa dập tắt được ngay, thực là may quá.

PHÁT-DIỆM (Ninh-bình)

Phát hỏa. — Hồi 10 giờ ngày 14 ở giữa làng Lưu-phương bị phát hỏa. Khi đang cháy thì gió to, nên ngọn lửa bốc lên mạc lắm.

Song nhờ được nhiều người cứu chữa, dần dần ngọn lửa bé đi, chữa đến 21 giờ hơn, ngọn lửa mới tắt, thiệt hại mất cũng khá, nhưng cũng may người không ai bị hại gì cả.

Ở đây độ này hay cháy nhà lắm, mới độ từ tháng mười đến giờ mà bị cháy sáu bận. Người ta cho rằng nạn cháy này cũng là quân cướp bạo não tàng tiền tiêu tết, nên xoay đến cái thủ đoạn thâm độc ấy mà hòi của, vì vậy người nào cũng lo ngay ngáy. Mong rằng các người chức dịch trong làng nên lưu tâm xem xét đến việc đó.

Trần-qui-Phan lai-cảo.

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Lễ cất đám ông Diệp-văn-Cương.

Hồi 7 giờ sáng thứ hai vừa rồi, tại Gò-vấp đã làm lễ cất đám ông D.ệp văn-Cương. Có quan Thống-đốc Cognacq, M. Tholance, M. Jeannot ; M. Eutrope chủ-bút hội-đồng thành-phố Saigon, M. de la Pommeraye hội-trưởng phòng thương-mại ; M. de la Chevrotière chủ nhiệm báo *Impartial*, hội-viên hội-đồng quảng hạt; M. Darles và nhiều các nhà thân thương Tây Nam khác đi đưa đồng không biết bao nhiêu mà kể.

Ông Diệp-văn-Cương nguyên một được thưởng độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh, nên đám lại có một toán lính khố đỏ bồng súng.

Lính-xa kiểu Nam lối mới, sơn then khẩm xà-cừ.

Có phường kèn, do người bản xứ tổ đi, cử-nhiều khúc nhạc rất bi-ai, suốt tự khi thăng cữu cho đến lúc tới lính-phần ở trại riêng của ông.

Khi hạ huyệt, M. Cuilleret quan chủ tỉnh Gia-định có đọc một bài điếu tang kể công trạng ông trong khi tòng công ở Huế và trong khi làm giáo-sư trường Chasseloup-Laubat. Kế đến M. delle Chevrotière cũng đọc một bài điếu-tang rất cảm động và M. Fo-Tich hông-ngôn Khách cũng đọc một bài điếu-tang bằng chữ việc.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được nhớ biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các việt gửi ông nào mua thì gửi tiền cho ; bổ khỏ ; có tiền gửi theo giấy mua thì mới quên không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 14 Janvier 1925

TRẬN CƯỜI THỨ HAI
(Cải lương)

Bản kịch này mới diễn lần thứ nhất soạn thành 30 điệu ái tình thần điệu bộ đủ cả thất tình.

Bán vé từ tối thứ ba, tiền lẻ, vé sớm kẻo hết chỗ ngồi.

Vở hát này in thành sách giá 0 p.30. Bán tại hội quán và các nhà in.

Tối thứ năm 15 Janvier 1925

PHAN-TRẦN SỰ TÍCH

Tích chèo cổ, lời thau văn, vẻ lắng lơ. Toàn giọng chèo.

RẤT NHIỀU MÁY ẢNH FOLDING, KÍNH HIỆU ANASTIGNATS BÁN 23$ fr. Ở TẠI : SPORTING-PHOTO.
17, Rue Borgnis Desbordes, Hanoi.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lâu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, rất phải dùng thuốc thật thần-diệu (très actifs et très purs antigonorciques). Song các thứ ấy xa xôi ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng thêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên :

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng : 2 viên buổi sáng.
2 viên buổi chiều

Giá : 1 $ 20

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ấy, để cho người làm sổ tiện kiểm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vẫn tắt, hoặc thấu quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CL. ARIERE, DUPOUEY, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

Cuộc số số vè việc lập Đài kỷ niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TẤM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000 . 00
5 lô.	1.000 . 00
10 lô.	500 . 00
100 lô.	100 . 00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

Tết Nguyên-đán

Nay mai đã đến tết Nguyên-đán. Cha mẹ anh em sắp đến ngày được xum-họp đoàn-viên. Ta sẽ được thấy những người ta mến-yêu vì công-việc làm ăn mà xa nhà xa cửa. Người già, người trẻ, vui vẻ về cái buổi họp mặt ấy. Ai nấy tự hỏi nên mua quà gì bây giờ. Con cái thường tìm của cha mẹ thích mà lặng người. Nhưng các cụ già nuôi tuổi tác kia thì các cụ thích gì? Ta nên làm quà các cụ những thứ các cụ thích mua lại có ích cho các cụ. Ai người làm con ai cũng phải tự hỏi câu ấy. Nên biếu các cụ những vị làm cho các cụ thêm mạnh mẽ, thêm vui vẻ, một thứ bổ bổ các sức-nóc, một thứ uống nào ngon miệng, một thứ rượu êm-dịu, bổ mà làm cho ngon cơm. Ta tưởng tìm được thứ quà nào như thế là hơn cả Rượu Tonique Tonkinois là một thứ rượu rất tốt, được Đại-nam Hoàng-đế đã ban khen thực là một thứ rượu nên dùng kẻm.

Theo hình in ra đây, chữ không nhỏ có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Rượu ấy bán ở hiệu **MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, nhà ba chuông.** *Nên đến ngay mà mua. Thường đến vụ tết, ông Montès bán nới giá : Tonique Tonkinois* **2 $ 00** *một chai.*

NƯỚC HOA (các thứ) :
«AZURÉA» «FLORAMYE» «IDÉAL RÊVE»
Mỗi lọ giá . . . . . **1 $ 10**
EAU COLOGNE RUSSE
Lọ nhỏ. . . . . . **0 $ 50**
Nửa lít. **1.60**

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Uroformine

Giá 1 $ 80 một hộp

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, ù tai, hoa mắt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không nên bỏ-qua thuốc :

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi ngay.

Giá bán : 1 $ 20 một lọ

CÁO-BẠCH

Mấy lời bà cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai há lẽ ngồi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng tri tiêu ;
Bằng Danh vẻ hội Đông-triều,
Mỗ than khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mở mang cũng lắm thú vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người về.
Cửa nhà rộng rãi rung rinh [sinh ;
Khẩn cầu sẵn có miễn đình đối nơi ;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ống truyền tuôn chảy đến nơi cạnh [nhà ;
Trò vui có si-nê-ma,
Chớp cho hàng phố các nhà xem không ;
Có trường quốc-ngữ pi-lô-thông,
Đặt lê giáo dạy nhi-đồng sớm trưa
Bán buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đông đủ tàu đưa ra vào ;
Việc làm công cả cũng cao,
Ước ngày chừng độ năm sáu trở lên ;
Đỡ đần nhờ có chủ quyền,
Giữ phần công chính giáp bên đồng-
Cu c đùa mở sổ vui sao, [bào ;
May ai dự tráng lính vào đỏ chơi ;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hòa hồng lại thưởng, gọi người làm lâu ;
Hội tư cấp chủ đứng đầu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng ;
Họ tên lính ấn mấy dòng,
Biên vào trong sổ để dùng làm ghi ;
Tiện cho lâu ở lúc đi,
Hina nay tức cũng thế tùy thân đây ;
[mấy
Toàn là sự thực tỏ bày dám sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rà lòng quang cố khuyên người đàn mấy n.a t.ở một lần xem. [em.

Mỗ Bằng-Danh, đồn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

HÔTEL DE FRANCE
29, Boulevard Rollandes Hanoi

Tinh-trình các quí-khách annam hiết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p; trở lên, cơm mỗi bữa 1 $.

MỰC HIỆU
JOLY
TỐT HƠN
Các thứ mực khác

PACHOD Frères & Cie Lyon

2050

KÍNH TẶNG

Hiệu thuốc L. BLANC ta vẫn gọi là hiệu LẬP-LANG, ở phố Tràng-tiền, số nhà 31, Hanoi, có lời bá-cáo rằng: Kể từ rằm cho đến 30 tháng chạp ta (từ 9 đến 24 Janvier 1925) ông bà nào mua thuốc của bản-hiệu từ hai đồng bạc trở lên, bản-hiệu xin kính tặng một phai rượu bổ « Œno Kola Coca » để dùng uống tết. Thứ rượu này rất ngon và rất tốt cho người bản-xứ. Vậy xin mời các ngài lại mua mà lấy thưởng.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE
E. LARON & R. LACAZE
Có bằng bào-chế hạng nhất ở Đại học đường Paris
KỂ NGHIỆP
59, Phố Paul Bert, ngay trước hiệu G. M. R. (hiệu Gô-đa) và Hồ Hoàn-Kiếm

Nhân dịp ngày tết Nguyên-đán
Từ ngay 19 tháng chạp ta đến ngày mồng 9 tháng giêng tây
Ai mua hàng được 0$50 sẽ được biếu một lọ nhỏ rượu

VIN TONIQUE RÉGÉNÉRATEUR
của Giáo-sư J. K. WATSON
là một thứ thuốc bổ mạnh nhất để trị các bệnh huyết suy, đau gáo, bần huyết, thần kinh suy nhược

Một lít 2 $ 50. — Nửa lít 1 $ 30

AI MUA THUỐC ĐÁNG HƠN 2 $
SẼ BIẾU:
Nước hoa hoặc rượu mùi hạng quí

Những rượu mùi rất tốt nên mua mà uống tết

RƯỢU QUINQUINA BANYULS
2 $ 00 một chai lít

RƯỢU QUINQUINA SAMOS
2 $ 20 một chai lít

RƯỢU KOLA COCA
2 $ 25 một chai lít

Dùng toàn những chất bổ thượng hạng
Bán ở hiệu Bào-chế CHASSAGNE

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ cần một chai thuốc, là...

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn-Biền ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống đã nhiều thuốc, đến đâu có thấy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế lật May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hộp mỗi hôm 5$60 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TINH-Y-TÔN,
Phố hàng giầu số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa á-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe m- không mệt nọc.

PHÀM,
Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, tự lâu thì nhạt nhẽo. Bấy là hạng chè giá lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,
Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin được tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Hải-phong và Nam-định

NINH-THÁI HIỆU
số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 135, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

BỊNH LIỆT KHÍ
Cách trị lành mạnh bằng thuốc hướn
GINAT et la SYNOUSINE
Mua thuốc nào cũng có
HÀNG CHÁNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
3, Rue Irnerius, PARIS
et 23, Cannon-Row, WESTMINSTER

MUỐN BÁN:
Một chiếc ô-tô hiệu Berliet, 12 mã-lực, bảy tám chỗ ngồi. Còn mới nguyên — Nhiều đồ chữa, lốp ruột mới.

Giá tiền: **1.700 $**

HỎI TẠI:
GARAGE BOBILLOT, 7, Boulevard Bobillot, Hanoi

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

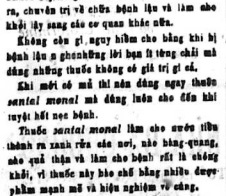
Bệnh lậu thì cần phải điều trị cho tới khi hết ra mủ. Khi đã hết ra mủ rồi, nhưng nếu xem xét kỹ lưỡng trong mỗi sáng thức giậy khi đi tiểu tiện thì thấy có ra một thứ nhu đám nhỏ và đài như sợi chỉ vậy. Ấy là một cái tàng chứng còn phải điều-trị bằng thuốc *santal monal*, nếu không thì bệnh ở bàng-quang và ở thận không thì nào tuyệt hết nọc được. Bệnh này nếu chưa tuyệt hết nọc mà đi cưới ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho đàn bà, vì bệnh lật chuyển sang người đàn bà làm cho sinh ra bệnh đau bụng ghê gớm rồi có thể làm mất đường sinh dục được.

Muốn chữa cho khỏi các bệnh ấy thì không còn gì dễ hơn thuốc *santal monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách hòa-hợp mà bào chế ra, chuyên trị về chứa bệnh lậu và làm cho khỏi lậy sang các cơ quan khác nữa.

Không còn gì nguy hiểm cho bằng khi bị bệnh lậu mà chưa lời hạn ít tăng chất mà dùng những thuốc không có giá trị gì cả.

Khi mới có mủ thì nên dùng ngay thuốc *santal monal* mà đừng luỗi cho đến khi tuyệt hết nọc bệnh.

Thuốc *santal monal* làm cho nước tiểu thành ra xanh rửa sắc nơi, nào bàng-quang, nào quả thận và làm cho bệnh rất là chóng khỏi, vì thuốc này bào chế bằng những dược phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2056

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Ste Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Có thể kiếm được **500.000 quan**

bằng 10 quan

vé đóng 14 tháng mỗi tháng 25 quan, muốn như vậy chỉ mua một cái vé

Panama có rút số

Hợp tiền lần đầu tên thì một mình được quyền số hưu cả cái phần, và nếu vé trúng số mình được lĩnh cả tiền.

MỖI NĂM RÚT SỐ BỐN LẦN

Ngày 15 Février, 15 Mai, và 16 Août 15 Novembre

Tiền về các lô trong một năm có hơn 3 triệu quan

Người nào tiền lần được ngay cái số, và được dự tất cả các cuộc rút số sau đến khi trúng số, lĩnh ra là được 400 quan, hoặc được một lần 1.000 đến 40.000 quan. Vậy không bao giờ mất được. Cái số các số trong số sẽ gồi đến bao giờ không rõ, nhưng chắc là sau chiếu được cả, không phải trên gì cả. Tiền rút số mỗi rồi số 42.750 được 500.000 quan.

Gửi danh hiệu cho ở và tiền mua lấy của là 10 quan 1 đồng

Comptoir Colonial de Crédit ở Marseille, 125, Boulevard Pirier

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes
HANOI

KHĂN QUÀNG CỔ nửa len sắc bleu marine có tua, giá. . .		7 fr. 25
KHĂN QUÀNG CỔ toàn len sắc trắng dài 1 m 80 có tua, giá.		20 fr. 00
TẤT VẢI toàn sắc. . . . . Một đôi giá:		3 fr. 00
TẤT VẢI mắt nhỏ, gót dày, đen và các sắc.	»	8 fr. 50
TẤT LEN dường mắt nhỏ sắc đen	»	16 fr. 00
TẤT PHIN THÊU, gót và múi dày, đủ các sắc.	»	22 fr. 00
BAO TAY dan bằng sợi, cổ tay sắc nâu và sám.	»	2 fr. 75
BAO TAY dan bằng len	»	6 fr. 95
NỊT TẤT Bodton Garter giây bằng cao-xu bọc tơ.	»	10 fr. 00
MỘT LÔ các thứ giấy, da boxcalf và chevreau.		70 fr. 00
MŨ THÂM trong lót tơ, giây buộc bằng gia đẹp lắm, giá. . .		80 fr. 00
Ô VIỀN, cán sắt gọng thép bền lắm, giá		25 fr. 00
ÁO TƠI DẠ kiểu mới hay là có giây buộc, giá. . 50 fr. 175 fr.		250 fr. 00

SOITE POSTALE N° 40

yếu đái
vãng vot
GÂY MÔN
Thuốc SIROP de DESCHIENS
có huyết bổ

Làm cho Bung tảo mẫu mau, ấy là một vị thuốc nên cần Lòng-y trở bình.
Thuốc này hiện hay thành hệ tới nơi cơ thể tinh xảo. Cơ nhà Thương tại thành Paris đều dùng nó
Tiền mua tại Paris: DESCHIENS, 9 đường Pont-Neuf và các nhà bán thuốc.

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG
LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ
QUINA-LAROCHE
THUỐC UỐNG BỔ TĂNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng trong thiên-hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm cho bổ sức lại, bổ tăng phủ, trị bịnh rất làm cho ăn ngủ, thuốc đó lấy làm hay và chế giao ai không dễ quên đặng

Ai ai cũng có cũng đặng, những là người làm công cũng đều bổ hay là ăn uống. Thuốc đó vì hành cơ hiệp ; bịnh hư huyết yếu đuối, khuyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho cho người yếu đuối, tứ nơi tóm, ho cảm mạo rất nguy, rất hay cho bịnh trẻng, trẻ trở trong tỉ vị các bịnh đó đều dùng thứ tuy thuốc Quina Laroche đặng.

Cho nó được hay và cho giỏi bộ đặng lớn công đều bổ hễ khi bữa cơm uống chẳng nhớ một trái nắm trước thuốc Quina Laroche.

Những người nào ở xứ hay ăn thứ gì rồng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Cho tinh bổ trước dùng thuốc đó trị tây làm cho vô chẩn. Chẳng những tinh đi trở bổ cho con lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon ăn chừng và không ra giảm bớt thuốc đó đặng ; Nước ngọt nhất đó Thiên-thần chế ra (Liquide de Jade) tốt tuy ngỏ cho người Tây cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Tuy vậy chẳng ta bắt thuốc Quina Laroche thì chẳng lấy có đặng cả vụng giấy chứng về thì cám ơn cho mấy người tính rồi có vụng giấy cho vậy quan trọng ; khẩn nông lòng ta.

Bắt kỳ thuốc nước Quina Laroche là nước thuốc đều tốt cho người làm bổ thảo.

CÁCH DÙNG

Trước Quina Laroche phải uống to một ly thì tốt ly có bữa cơm trong hoặc một ngày trong hai bữa đều. Chỉ muốn có bịnh thì thì mỗi một khẩu đồng bổ uống một ly, uống 3 ly trước có rồi 2 giờ rưỡi, thì ly ly chốc uống trước có nữa giờ.

Thuốc Quina Laroche thường thì uống không phải nước mà khi trời uống nước thì nên nước có cái uống cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TI
ông chủ tàu thuốc hạng nhất tại Paris.

La Gérante : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)